

Δίκτυο Υπηρεσιών Πληροφόρησης & Συμβουλευτικής Εργαζομένων και Ανέργων

 Σεπτέμβριος 2017

 Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας
Στόχοι - Θεσμικό και
Μεθοδολογικό πλαίσιο - Δομές

INE - ΓΣΕΕ

www.inegsee.gr

info@inegsee.gr

Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

σελ.

3

1. Θεσμικό πλαίσιο

σελ.

4

2. Στόχοι

3. Πρόγραμμα σπουδών –
Πληροφορίες εγγραφών

σελ.

5

4. Διαφορές του ΣΔΕ από
το Γυμνάσιο

5. Συμβουλευτική
υποστήριξη

6. Άλλες δομές ΣΔΕ

σελ.

6

7. «Βρες το σχολείο σου...»:
Στοιχεία επικοινωνίας των
ΣΔΕ στην Ελλάδα

σελ.

8

8. Ηλεκτρονικές πηγές

9. Βιβλιογραφικές αναφορές

Τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) είναι δομές εκπαίδευσης που απευθύνονται σε ενήλικες και παρέχουν απολυτήριο ισότιμο με αυτό του Γυμνασίου. Με τη φοίτηση στα ΣΔΕ, **άτομα άνω των 18 ετών που δεν έχουν ολοκληρώσει** την υποχρεωτική εννιάχρονη εκπαίδευση, μπορούν **να αποκτήσουν απολυτήριο Γυμνασίου**.

Τα σχολεία έχουν βασικό στόχο την προώθηση της απασχόλησης και την κοινωνική προσαρμογή των νέων και των ανειδίκευτων ατόμων. Το πρόγραμμα στηρίζεται σε τρεις αρχές: 1) στην ευελιξία των εκπαιδευτικών μέσων για την υποστήριξη κάθε εκπαιδευομένου, 2) στην προσέγγιση των εκπαιδευτικών αναγκών των ατόμων συνολικά και όχι αποσπασματικά, 3) στη δυνατότητα των εκπαιδευτικών να ανταποκριθούν στην πολυπλοκότητα των καθηκόντων που θα τους ανατεθούν (Βεκρής, 2010: 15-16).

Η φοίτηση στα ΣΔΕ γίνεται σε 2 σχολικά έτη για 25 ώρες την εβδομάδα σε καθημερινές μέρες. Τα μαθήματα γίνονται το απόγευμα (εκτός των ΣΔΕ των σωφρονιστικών καταστημάτων).

Οι απόφοιτοι των ΣΔΕ συνεχίζουν συνήθως στο Γενικό Λύκειο ή ακολουθούν την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση. Μερικοί ακολουθούν πανεπιστημιακές σπουδές. Περισσότερα από 60 Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας λειτουργούν στην ελληνική επικράτεια.

Η **περίοδος εγγραφών** στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας είναι 15-30 Ιουνίου και 1-30 Σεπτεμβρίου. Για την εγγραφή απαιτείται **ταυτότητα** και **απολυτήριο Δημοτικού** (ή απολυτήριο Α΄ ή Β΄ τάξης Γυμνασίου).

1 Θεσμικό πλαίσιο

Μια δεύτερη ευκαιρία στην εκπαίδευση αναφέρεται στους στόχους που διατυπώνονται στη Λευκή Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Διδασκαλία και μάθηση: Προς την κοινωνία της μάθησης». Σε αυτό το κείμενο αναφέρονται οι στόχοι που αφορούν: 1) την **ενθάρρυνση για την απόκτηση νέων γνώσεων και την αναγνώριση δεξιοτήτων**, 2) τη **σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας**, 3) την **καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού**, 4) την ενθάρρυνση της **γλωσσομάθειας**, 5) την ισότιμη αντιμετώπιση υλικών και άυλων επενδύσεων (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 1995).

Σημείο αναφοράς για τα ελληνικά δεδομένα είναι το νομοθετικό πλαίσιο του 1997. Με βάση το Νόμο υπ' αριθμ. 2525 «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις», Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας ιδρύονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, και Οικονομικών. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, τα ειδικά προγράμματα ταχύρρυθμης εκπαίδευσης των ΣΔΕ καθορίζονται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σε συνεργασία με το ΙΔΕΚΕ (πλέον ΙΝΕΔΙΒΙΜ) και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (πλέον Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής).

Το προσωπικό των ΣΔΕ αποτελείται από εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με απόσπαση ή ανάθεση υπερωριακής διδασκαλίας. Δίνεται η δυνατότητα για προσωρινή πρόσληψη αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών.

Τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας είναι ένα πρόγραμμα που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από το ελληνικό Δημόσιο.

Βασική στόχευση των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας είναι η καταπολέμηση των κοινωνικών διαφορών και ανισοτήτων. Ο αποκλεισμός ξεκινάει πριν από το σύστημα εκπαίδευσης και διαιωνίζεται μέσα από αυτό (Bourdieu, 1966: 334, 336), επομένως το Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας αποτελεί βήμα προς την άρση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων.

Επιπλέον, στόχοι του προγράμματος είναι η ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης για άτομα που έχουν διακόψει την εκπαιδευτική διαδικασία, η επανασύνδεση ενηλίκων με το εκπαιδευτικό σύστημα, η ενίσχυση θετικών στάσεων για την εκπαίδευση και τη μάθηση, η ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων και προσωπικών χαρακτηριστικών και η σύνδεση με την αγορά εργασίας.

Η πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος ανέδειξε τη σημασία του. Η αρχική αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας και των συνεπειών της, όπως αντιμετωπίστηκε από τα ΣΔΕ, ήταν σταθερά στην πολιτική ατζέντα για την εκπαίδευση στα κράτη-μέλη της ΕΕ. Ένας σημαντικός στόχος της για τη λειτουργία των ΣΔΕ ήταν να στρέψει την προσοχή των εκπαιδευτικών πολιτικών σε μία ξεχασμένη κοινωνική ομάδα (Commission of the European Communities, 2001: 13).

Σημαντικές κατευθύνσεις που προέκυψαν από την πιλοτική εφαρμογή είναι: 1) η σύμπραξη φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, εκπαίδευσης, εργασίας και εθελοντισμού, 2) η διαφοροποίηση τόσο στην εκπαιδευτική διαδικασία όσο και στη συμβουλευτική υποστήριξη, 3) τα ευέλικτα μαθήματα που συνδυάζουν τυπική και άτυπη μάθηση (Commission of the European Communities, 2001: 1).

3 Πρόγραμμα σπουδών - Πληροφορίες εγγραφών

Οι θεματικές που διδάσκονται στα ΣΔΕ χαρακτηρίζονται από μεγάλο εύρος και αξιοποιούν τις τυπικές μορφές εκπαίδευσης, την κατάρτιση και την άτυπη μάθηση. Παράλληλα, η διεξαγωγή των μαθημάτων μπορεί να πραγματοποιηθεί σε χώρους εκτός σχολείου, σε άλλες δομές, ινστιτούτα, πολιτιστικούς χώρους κ.α.

Το πρόγραμμα σπουδών έχει ευελιξία και προσαρμόζεται στις εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευομένων, δίνοντας τη δυνατότητα προσαρμογής του περιεχομένου και επαναπροσδιορισμού των εκπαιδευτικών στόχων. **Η μεθοδολογία διδασκαλίας στηρίζεται στην εκπαίδευση ενηλίκων** και στη διαφοροποίηση με την οποία προσλαμβάνουν αυτοί τη γνώση. Δίνεται σημασία στη γνώση και στην καθημερινή ζωή των εκπαιδευομένων, όπως τονίζεται και από άλλες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις για άτομα με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο (Μάνθου, 2007α: 26).

Επιπλέον, προωθείται η **βιωματική** και η **ομαδοσυνεργατική μάθηση**, οι **διαθεματικές προσεγγίσεις** και ο διάλογος. Μέσα από τη χρήση της μεθόδου, εξασφαλίζεται η δράση και η ενεργητική συμμετοχή των εκπαιδευομένων στη μάθηση που συντελείται (Αλεβιζόπουλος, 2015: 52).

Στο ΣΔΕ οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν να συνεργάζονται, να επικοινωνούν, να επιλύουν προβλήματα και δεν αποκτούν μόνο γνώσεις. Το πρόγραμμα σπουδών αποτελείται τα παρακάτω **μαθήματα** (INEΔΙΒΙΜ, 2013β):

- Ελληνική γλώσσα
- Μαθηματικά
- Πληροφορική
- Αγγλική γλώσσα
- Κοινωνική εκπαίδευση
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση
- Φυσικές επιστήμες
- Αισθητική αγωγή

4 Διαφορές του ΣΔΕ από το Γυμνάσιο

Μια σημαντική διαφορά του ΣΔΕ από το Γυμνάσιο είναι ότι οι εκπαιδευόμενοι είναι ενήλικες. Αυτό σημαίνει ότι σημείο αναφοράς του μαθήματος μπορούν να αποτελέσουν τα ενδιαφέροντα και οι εμπειρίες τους. Η έμφαση δεν δίνεται στην ακαδημαϊκή γνώση, αλλά οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν (INEΔΙΒΙΜ, 2013α).

Στο πρόγραμμα σπουδών γίνεται χρήση της έρευνας-δράσης. Ο εκπαιδευτικός γίνεται ερευνητής της τάξης και δεν παραμένει στεγνός αναμεταδότης γνώσεων, αλλά συν-παραγωγός γνώσης με τους μαθητές του (Μάνθου, 2007β).

Το πρόγραμμα σπουδών δεν είναι παγιωμένο και δεδομένο αλλά ανοιχτό, ενώ πολλά μαθήματα πραγματοποιούνται εκτός του σχολικού χώρου. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι αξιολογούνται με περιγραφικά/ποιοτικά σχόλια για τις επιδόσεις τους αλλά και τη συνολική τους πορεία.

Η φοίτηση στο ΣΔΕ διαρκεί 2 χρόνια, αντί των 3 που απαιτούνται για το απολυτήριο γυμνασίου. Τα δύο απολυτήρια είναι ισότιμα μεταξύ τους.

5 Συμβουλευτική υποστήριξη

Η καινοτομία του θεσμού του Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας αφορά και τις υπηρεσίες συμβουλευτικής. Η υποστήριξη γίνεται από σύμβουλο σταδιοδρομίας και σύμβουλο ψυχολόγο. Οι συναντήσεις μπορεί να γίνονται στο πλαίσιο ατομικής και ομαδικής συμβουλευτικής.

Η συμβουλευτική σταδιοδρομίας είναι σημαντική παρέμβαση στην προσπάθεια του ατόμου να αναπτυχθεί προσωπικά, να ενταχθεί εργασιακά και να δώσει προοπτική στην επαγγελματική του εξέλιξη. Οι συναντήσεις με το σύμβουλο στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων για την εφαρμογή επιλογών σταδιοδρομίας, όπως και στη διαπραγμάτευση και διαμόρφωση εργασιακών σχέσεων (Κρίβας και Καγκαλίδου, 2010: 276).

Η συμβουλευτική αφορά συναντήσεις για την παροχή βοήθειας στους εκπαιδευόμενους *–εφόσον κριθεί αναγκαίο– για τη διερεύνηση των σκέψεων και συναισθημάτων τους σχετικά με την παρούσα κατάστασή τους και τα μελλοντικά τους σχέδια, για τις επιλογές που τους ανοίγονται και τις συνέπειες για κάθε επιλογή* (Κρίβας και Καγκαλίδου, 2010: 282).

6 Άλλες δομές ΣΔΕ

A. ΣΔΕ σωφρονιστικών καταστημάτων και ΣΔΕ σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ

Το πρόγραμμα των ΣΔΕ ξεκίνησε να υλοποιείται το 2004 σε σωφρονιστικά καταστήματα (ΣΔΕΦ), με το πρώτο σχολείο να λειτουργεί πιλοτικά στη Λάρισα.

Με τη λειτουργία των ΣΔΕΦ οι ενήλικοι κρατούμενοι που δεν έχουν ολοκληρώσει τη φοίτησή τους στο Γυμνάσιο μπορούν να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες, όπως και απολυτήριο αντίστοιχο με αυτό του Γυμνασίου. Η συμμετοχή στα ΣΔΕΦ βοηθάει στον ευεργετικό υπολογισμό της ποινής και έτσι κάθε μέρα στο σχολείο ισοδυναμεί με 2 μέρες ποινής.

Τα ΣΔΕΦ διαφοροποιούνται από τα ΣΔΕ εκτός φυλακών ως προς: α) την ομάδα στόχου, β) το κτίριο που βρίσκεται εντός φυλακών, γ) τις ελευθερίες που υπάρχουν για τους μη κρατούμενους, δ) τη μη δυνατότητα μετακίνησης, ε) την ολιστική προσέγγιση των εκπαιδευομένων και την ανάγκη συνεργασίας με υπηρεσίες της φυλακής, στ) την επιδίωξη συνεργασιών με ερευνητές του πεδίου, ζ) το ασφυκτικό περιβάλλον, η) την αναγκαιότητα επιμόρφωσης των εκπαιδευτών (INEΔΙΒΙΜ, 2016).

Αξίζει να σημειωθεί ότι το πρόγραμμα των ΣΔΕ συνεργάζεται και με τον ΟΚΑΝΑ, με τη λειτουργία τμημάτων που απευθύνονται σε μέλη των θεραπευτικών μονάδων και της κοινωνικής επανένταξης του ΟΚΑΝΑ.

B. Ιερατικά Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας

Με το Ν. 3432/2006 αναθεωρήθηκε το νομικό πλαίσιο της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης και έγινε η εναρμόνισή της με τη δημόσια εκπαίδευση. Στη θέση των Μέσων Εκκλησιαστικών Φροντιστηρίων, που καταργήθηκαν, θεσμοθετήθηκαν τα Ιερατικά Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΙΣΔΕ), τα οποία είναι σχολεία γυμνασιακού επιπέδου και έχουν ως ειδικότερο σκοπό να καταρτίζουν κληρικούς ή υποψήφιους κληρικούς.

Η φοίτηση στον Α΄ κύκλο γίνεται από κληρικούς ή λαϊκούς άνω των 18 ετών που δεν έχουν ολοκληρώσει την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση. Στον Β΄ κύκλο μπορούν να φοιτήσουν και απόφοιτοι Γενικού Λυκείου. Στα Ιερατικά ΣΔΕ εφαρμόζονται προγράμματα εκκλησιαστικής εκπαίδευσης.

Η ολοκλήρωση του Α΄ κύκλου του ΙΣΔΕ εντάσσει τον απόφοιτο στη Γ΄ μισθολογική κατηγορία. Οι απόφοιτοι του Β΄ κύκλου, αφού παρακολουθήσουν σπουδές σε Εκκλησιαστικά ΙΕΚ, διάρκειας 2 εξαμήνων, κατατάσσονται στη Β΄ μισθολογική κατηγορία ιερέων. Προϋπόθεση εγγραφής στα ΙΣΔΕ είναι η υποβολή συστατικής επιστολής από τον οικείο Μητροπολίτη.

7 «Βρες το σχολείο σου...»: Στοιχεία επικοινωνίας των ΣΔΕ στην Ελλάδα

Σε όλη την Ελλάδα λειτουργούν Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας κατανεμημένα στις 13 περιφέρειες ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΔΕ	ΤΗΛ ΣΔΕ
ΗΠΕΙΡΟΥ	ΑΡΤΑΣ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ	2681074354
	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2651065187
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΑΓΡΙΝΙΟΥ	2641056100 2641056801
	ΠΥΡΓΟΥ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑΤΑ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΚΑΙ ΑΜΑΛΙΑΔΑΣ	2621020350
	ΠΑΤΡΑΣ	2610462086
	2ο ΣΔΕ ΠΑΤΡΑΣ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ)	
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΑΣΣΟΥ ΛΕΧΑΙΟΥ/ΚΟΡΙΝΘΟΥ	2741086880
	ΣΠΑΡΤΗΣ	2731028825
	ΤΡΙΠΟΛΗΣ	2710222757
	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	2721080425
	ΝΑΥΠΛΙΟΥ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	2752099484
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	2467021001
	ΚΟΖΑΝΗΣ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ	2461041077 2461041715
	ΦΛΩΡΙΝΑΣ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	2385044858
	1ο ΣΔΕ ΓΡΕΒΕΝΩΝ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ)	2462083656
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΡΟΔΟΥ	2241023585
	ΣΥΡΟΥ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑΤΑ ΝΑΞΟΥ ΚΑΙ ΘΗΡΑΣ	2281087660
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΛΟΝΗΣ	2251037401
	ΧΙΟΥ	2271081860
	ΣΑΜΟΥ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΡΛΟΒΑΣΙΟΥ	2273024830

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΡΑΜΑΣ	2521026880
	ΞΑΝΘΗΣ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑΤΑ ΜΥΚΗΣ, ΜΑΝΤΑΙΝΑΣ & ΚΕΝΤΑΥΡΟΥ	2541084366
	ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	2531083414
	ΣΑΠΩΝ	2532021110
	ΚΑΒΑΛΑΣ	2510245001
	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	2551089804
	ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	2552023393
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2ο ΣΔΕ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	2310254565
	1ο ΣΔΕ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΟΚΑΝΑ)	2310672715
	3ο ΣΔΕ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ)	2310753580
	ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ-ΕΥΟΣΜΟΥ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ)	2310769575
	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ)	2310307641
	ΛΑΓΚΑΔΑ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ)	2394026325
	ΔΕΛΤΑ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ)	2310781804
	ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΈΔΕΣΣΑΣ	2382081010
	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	2351022744
	ΣΕΡΡΩΝ	2321058811
	2ο ΣΔΕ ΝΙΓΡΙΤΑΣ ΣΕΡΡΩΝ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ)	
	ΝΑΟΥΣΑΣ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	2332052161
ΑΤΤΙΚΗΣ	ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ (ΑΤΤΙΚΗ)	2108323941
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ (ΑΤΤΙΚΗ) (ΟΚΑΝΑ)	210 8544820
	ΑΧΑΡΝΩΝ (ΑΤΤΙΚΗ)	2102409737
	1ο ΣΔΕ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ (ΑΤΤΙΚΗ)	2105693520
	2ο ΣΔΕ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ) & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ (ΑΤΤΙΚΗ)	2104963972
	ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ (ΑΤΤΙΚΗ)	2109533008
	ΠΑΛΛΗΝΗΣ (ΑΤΤΙΚΗ)	2106669129
	ΠΕΙΡΑΙΑ (ΑΤΤΙΚΗ)	2104935600
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ (ΑΤΤΙΚΗ)	2105319749
	ΒΟΛΟΥ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑΤΑ ΖΑΓΟΡΑΣ – ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ ΚΑΙ ΣΚΙΑΘΟΥ	2421048762
	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΣΟΦΑΔΩΝ	2441073995
	1ο ΣΔΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	2410670950
	2ο ΣΔΕ ΛΑΡΙΣΑΣ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ)	2410671065
	1ο ΣΔΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2431031080
2ο ΣΔΕ ΤΡΙΚΑΛΩΝ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ)	2431087691	
ΚΡΗΤΗΣ	ΣΔΕ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	2810831145
	ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙ ΣΗΤΕΙΑΣ	2842089736
	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	2831035519
	ΧΑΝΙΩΝ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΛΑΤΑΝΙΑ ΚΑΙ ΚΙΣΣΑΜΟΥ	2821052132
	2ο ΣΔΕ ΧΑΝΙΩΝ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ)	

ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΘΗΒΑΣ	2261039045 2261039044
	1ο ΣΔΕ ΕΛΕΩΝΑ ΘΗΒΩΝ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ)	2262071918
	ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	2223029824.
	ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ- ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	2227093139
	ΛΑΜΙΑΣ	2231066028
	1ο ΣΔΕ ΔΟΜΟΚΟΥ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ)	2232022046
	ΑΜΦΙΣΣΑΣ	2265079298
	ΣΔΕ ΜΑΛΑΝΔΡΙΝΟΥ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ)	
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΣΔΕ ΚΕΡΚΥΡΑΣ & ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ	2661044997
	2ο ΣΔΕ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	
ΙΕΡΑΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2441029458
	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	2351022679
	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	2721020818

8 Ηλεκτρονικές πηγές

Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας:

<http://sde.inedivim.gr>

Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης:

<http://www.inedivim.gr/index.php/sde>

Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης:

<http://www.gsae.edu.gr/el>

Εκκλησιαστικά Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας:

<http://www.amen.gr/article/oi-nees-domes-kai-eukairies-stin-ekklisiastiki-ekpraidousi>

Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ:

<http://www.okanaekkee.gr/sxoleio-deuteris-eukairias>

9 Βιβλιογραφικές αναφορές

Αλεβιζόπουλος, Γ. (2015). «Η κοινωνική διάσταση της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας στο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας: Ψυχοκοινωνικά οφέλη και δυσκολίες», Επιστημονικό Εκπαιδευτικό Περιοδικό «εκπ@ιδευτικός κύκλος», 3 (2), σσ. 51-68.

Βεκρής, Λ. (2010). «Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας: Ένα ευρωπαϊκό πειραματικό πρόγραμμα κατά του κοινωνικού αποκλεισμού – η ελληνική εκδοχή», στο Βεκρής, Λ. και Χοντολίδου, Ε. (επιμ.), Προδιαγραφές Σπουδών για τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, Αθήνα: ΓΓΒΔΜ-ΙΔΕΚΕ (Δεύτερη έκδοση), σσ. 15-26.

Bourdieu, P. (1966). «L' école conservatrice: Les inégalités devant l'école et devant la culture», Revue française de sociologie, 7-(3), pp. 325-347.

Commission of the European Communities, Brussels (2001). The Second Chance Schools, the Results of a European Pilot Project, Brussels: CEC-Directorate-General for Education and Culture.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (1995). Λευκή Βίβλος, «Διδασκαλία και μάθηση: Προς μια κοινωνία της

γνώσης», ανακτήθηκε από http://europa.eu/rapid/press-release_PRES-96-122_el.htm στις 22/8/2017.

ΙΝΕΔΙΒΙΜ (2013α). «Σε τι διαφέρει το ΣΔΕ από το Γυμνάσιο;», ανακτήθηκε από <http://www.gsae.edu.gr/el/geniki-ekpaidefsi-enilikon/deyteri-efkairia/s-d-e-sxoleia-deyteris-efkairias/se-ti-diaferi-to-s-d-e-apo-to-gymnasio> στις 28/8/2017.

ΙΝΕΔΙΒΙΜ (2013β). «Φιλοσοφία και πρόγραμμα σπουδών», ανακτήθηκε από <http://www.gsae.edu.gr/el/geniki-ekpaidefsi-enilikon/deyteri-efkairia/s-d-e-sxoleia-deyteris-efkairias/144-filosofia-kai-programma-sroudou> στις 28/8/2017.

ΙΝΕΔΙΒΙΜ (2016). «Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας των Σωφρονιστικών Καταστημάτων», ανακτήθηκε από <http://bit.ly/2x4ewgs> στις 28/8/2017.

Κρίβας, Σ. και Καγκαλίδου, Ζ. (2010). «Σύνδεση του Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας με την αγορά εργασίας μέσω της εγκαθίδρυσης του θεσμού ‘συμβουλευτική για τη σταδιοδρομία»», στο Βεκρής, Λ. και Χοντολίδου, Ε. (επιμ.), Προδιαγραφές Σπουδών για τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, Αθήνα: ΓΓΒΔΜ-ΙΔΕΚΕ (2η έκδοση), σσ. 275-284.

Μάνθου, Χ. (2007α). «Το παιδαγωγικό πρόγραμμα του Freire», Εκπαίδευση ενηλίκων, 10, σσ. 22-26.

Μάνθου, Χ. (2007β). «Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας: Μία εκπαιδευτική πρόκληση», 2ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο «Γλώσσα, σκέψη και πράξη στην εκπαίδευση», 19-21 Οκτωβρίου 2007, Ιωάννινα, ανακτήθηκε από <http://ipeir.pde.sch.gr/educonf/2/03SihronoSholioPP/manthou/manthou.pdf> στις 28/8/2017.

Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.

Εμ. Μπενάκη 71Α, Τ.Κ. 10681, Αθήνα, Τηλ: 210 3327710, Fax: 210 3304452

INE - ΓΣΕΕ

www.inegsee.gr

info@inegsee.gr